

**Odborné stanovisko
hlavného kontrolóra obce k Návrhu záverečného účtu
obce Harichovce za rok 2014**

Odborné stanovisko k Návrhu záverečného účtu obce Harichovce za rok 2014 predkladám v zmysle § 18 f ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého a zverejneného Návrhu záverečného účtu obce Harichovce za rok 2014.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k Návrhu záverečného účtu.

- B.** V odbornom stanovisku vychádzam z posúdenia návrhu na základe dvoch hľadísk:
1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu.
 2. Metodická správnosť predbežného návrhu záverečného účtu.

1. Zákonnosť predloženého Návrhu záverečného účtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Návrh záverečného účtu nebol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov – chýbali dôležité údaje týkajúce sa zmien rozpočtu v priebehu roka, chybne vedené príjmy a výdavky schváleného rozpočtu a rozpočtu po uvedených zmenách, neboli špecifikované pohľadávky a záväzky, nedostatočne spracovaný prehľad o stave a vývoji dlhu, nesprávne vedený rezervný fond obce, chybne uvedená suma 169,80 € ako nevyčerpaná dotácia z VVP, nesprávne vyčíslené hospodárenie obce, vrátane vylúčenia položiek z výsledku hospodárenia.

Po konzultáciách bol Návrh Záverečného účtu čiastočne opravený a doplnený.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti obce.

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli dňa 11.6.2015 a bude zverejnený do 26.6.2015, čím bude splnená zákonom stanovená povinnosť obce podľa § 9, ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16, ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

1.3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce.

V zmysle § 16, ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s ustanovením § 9, ods. 4 zákona o obecnom zriadení ročnú účtovnú závierku k 31.12.2014 do doby spracovania tohto stanoviska overila audítorka – Ing. Daniela Dudová. Výrok a Správa audítora pre obecné zastupiteľstvo bude predložená na rokovaní OZ v Harichovciach spolu so Záverečným účtom obce za rok 2014 a týmto Stanoviskom.

2. Metodická správnosť predloženého Návrhu záverečného účtu.

Predložený Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa § 10, ods. 3 tohto zákona v nasledovnom členení:

- údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov v členení podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, vrátane usporiadania vzťahov obce k štátnemu rozpočtu, iným obciam a ostatným právnickým osobám, vrátane návrhu na usporiadanie výsledku hospodárenia – prebytku za rok 2014,
- hospodárenie fondov - tvorba a použitie rezervného a sociálneho fondu v roku 2014,
- bilancia aktív a pasív k 31.12.2014,
- prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2014,
- poskytnuté dotácie z rozpočtu obce v roku 2014,
- podnikateľská činnosť obce,
- hodnotenie plnenia programov obce k 31.12.2014.

B. Spracovanie záverečného účtu.

Pri spracovaní záverečného účtu obce bol dodržaný postup podľa § 16, ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V zákonnej lehote po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce.

Návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16, ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh záverečného účtu neobsahuje tieto údaje:

- údaje o hospodárení príspevkových organizácií – obec nemá zriadené príspevkové organizácie,
- prehľad o poskytnutých zárukách – obec v roku 2014 neposkytla záruky,
- hodnotenie plnenia programového rozpočtu – na základe rozhodnutia OZ, obec v roku 2014 nemala rozpočet členený na programy.

1. Údaje o plnení rozpočtu

Rozpočet obce na rok 2014 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 20.12.2013 uznesením č. 33/2013 ako prebytkový rozpočet, pričom bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový a kapitálový ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bol z časti krytý prebytkom bežného rozpočtu a z časti príjmovými finančnými operáciami (prijatím úveru a použitím prostriedkov rezervného fondu na kapitálové výdavky).

Rozpočet obce má byť v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Viacročný rozpočet slúži ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov.

Schválený rozpočet na rok 2014 bol upravovaný v priebehu rozpočtového roka 2014

8 x a to :

- uznesením OZ č. 36/2014 zo dňa 4.4.2014,
- opatrením starostu obce č. 2/2014 zo dňa 5.8.2014,
- opatrením starostu obce č. 3/2014 zo dňa 14.8.2014,
- opatrením starostu obce č. 4/2014 zo dňa 18.8.2014,

- opatrením starostu obce č. 5/2014 zo dňa 17.9.2014,
- opatrením starostu obce č. 6/2014 zo dňa 22.9.2014,
- opatrením starostu obce č. 7/2014 zo dňa 3.10.2014,
- opatrením starostu obce č. 8/2014 zo dňa 13.11.2014.

Po vykonaní všetkých zmien rozpočtu na rok 2014 ostal rozpočet schodkový – vo výške -19.743,00 € pričom bežný rozpočet bol schodkový vo výške -1.643,00 €, kapitálový rozpočet schodkový vo výške -32.502,00 €. Schodok rozpočtu bol z časti krytý príjmovými finančnými operáciami vo výške 34.562,00 € (prijatím úveru a použitím prostriedkov rezervného fondu na kapitálové výdavky), pričom schodok bežného rozpočtu nemôže byť uhradený ani z úveru ani z rezervného fondu.

Vzhľadom na výrazné zmeny skutočného čerpania rozpočtu a schváleného rozpočtu po vykonaných zmenách, považujem tento stav za rozpor so zákonom, nakoľko sa čerpali prostriedky v rozpore so schváleným rozpočtom a v rozpore so zákonom.

Finančné usporiadanie finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a iným právnickým osobám

Obec Harichovce k 31.12.2014 mala usporiadané všetky finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu okrem finančného vzťahu vo výške 4.659,30 € na bežné výdavky – prenesený výkon štátnej správy v školstve, ktoré boli vyčerpané k 31.3.2015 a sumy 1.900,00 € - kapitálové prostriedky na kamerový systém, tento finančný vzťah bude usporiadaný do 30.6.2015.

1. Finančné vzťahy so štátnym rozpočtom v rozpočtovom roku 2014 mala obec z titulu preneseného výkonu štátnej správy na úseku životného prostredia, cestnej dopravy, CO, evidencie obyvateľstva, konania volieb prezidenta SR, volieb do EÚ, komunálnych volieb, projektu „Kamerový systém“ - kapitálové výdavky, na odstránenie škôd spôsobených povodňami, rodinných prídavkov a príspevku v hmotnej núdzi ako osobitný príjemca a príspevkov na podporu zamestnanosti.
2. Obec k 31.12.2014 mala usporiadané vzťahy s inými obcami z titulu financovania spoločného obecného úradu – príjem za rok 2014 od obcí, na účet Obce Harichovce. Príspevky obcí – účastníkov Zmluvy o zriadení spoločného úradu sú vedené na samostatnom bankovom účte a v samostatnej pokladnici. Zostatok nevyčerpaných prostriedkov spoločného úradu vo výške 2.200,78 € sa k 31.12.2014 vylučuje z hospodárenia obce, ostáva na účte a v pokladnici spoločného úradu a budú použité na úhradu mzdy + odvody a služby v januári 2015.
3. V roku 2014 obec nemala finančné vzťahy so štátnymi fondmi, VÚC.
4. So zriadenou rozpočtovou organizáciou – ZŠ s MŠ Harichovce mala obec usporiadané finančné vzťahy k 31.12.2014. RO odviedla na účet obce nevyčerpané prostriedky vo výške 4.659,30 €, ktoré jej obec vrátila v roku 2015.

Hospodárenie obce za rozpočtové obdobie roka 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov položky	Skutočné čerpanie
Príjmy rozpočtu obce, z toho	922.109,75
bežné príjmy, vrátane RO	877.737,45
kapitálové príjmy	1.900,00
finančné operácie príjmové	42.472,30
Výdavky rozpočtu obce, z toho	916.849,08
bežné výdavky, vrátane RO	860.860,34
kapitálové výdavky	19.791,54
finančné operácie výdavkové	36.197,22
Výsledok hospodárenia celkom – prebytok, z toho	+ 5.260,67
bežný rozpočet -prebytok	+ 16.877,11
kapitálový rozpočet - schodok	-17.891,54
Rozdiel vo finančných operáciách – schodok	+ 6.275,08

Čerpanie rozpočtu

Rozpočet celkove, vrátane RO

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Príjmy celkove	1 316.533,00	1 387.652,00	922.109,75
Výdavky celkove	1 310.796,00	1 407.395,00	916.849,08
Hospodárenie obce:	+ 5.737,00	-19.743,00	+ 5.260,67

Bežný rozpočet

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Bežné príjmy obce	770.435,00	842.654,00	856.182,21
Bežné príjmy RO	23.100,00	22.000,00	21.555,24
Bežné výdavky obce	362.073,00	439.461,00	438.725,93
Bežné výdavky RO	407.625,00	426.836,00	422.134,41
Hospodárenie obce:	+23.837,00	-1.643,00	+ 16.877,11

Kapitálový rozpočet

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Kapitálové príjmy	488.436,00	488.436,00	1.900,00
Kapitálové výdavky	520.938,00	520.938,00	19.791,54
Hospodárenie obce:	-32.502,00	-32.502,00	-17.891,54

Finančné operácie

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Príjmové finančné operácie	34.562,00	34.562,00	42.472,30
Výdavkové finančné operácie	20.160,00	20.160,00	36.197,22
Rozdiel finančných operácií	+ 14.402,00	+ 14.402,00	+ 6.275,08

2. Hospodárenie fondov

Rezervný fond obec vytvára v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tvorí sa zo zostatku za predchádzajúce obdobia a z prebytku hospodárenia obce za príslušný rozpočtový rok vo výške minimálne 10 % z prebytku rozpočtu. Obec vedie rezervný fond na osobitnom účte v peňažnom ústave, o jeho použití rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

K 1.1.2014 bol stav rezervného fondu **22,94 €**, tvorba rezervného fondu v roku 2014 bola vo výške **5.850,66 €**, čo predstavovalo výsledok hospodárenia obce – prebytok za rok 2013, **1.793,99 €** zo zisku z podnikateľskej činnosti za rok 2013 a **50,54 €** vklad z bežného účtu obce na krytie poplatkov za vedenie účtu.

V priebehu roka 2014 bolo z rezervného fondu na základe rozhodnutia OZ použitých **2.489,55 €** a poplatky banke vo výške 60,83 €.

K 31.12.2014 bol zostatok na rezervnom fonde **5.167,75 €**.

Sociálny fond bol tvorený zostatkom z predchádzajúceho obdobia vo výške **448,42 €**, prídelenom vo výške 1,00 % z objemu hrubých miezd za rok 2014 v celkovej výške **703,77 €**. Použitie prostriedkov sociálneho fondu v roku 2014 bolo vo výške **648,54 €** na príspevok na stravovanie a dopravu zamestnancov. Zostatok na sociálnom fonde k 31.12.2014 bol vo výške **503,65 €**.

Odvod do sociálneho fondu je v nesprávnej výške, v zmysle vyššej kolektívnej zmluvy má byť 1,05%. Obec vedie prostriedky na samostatnom bankovom účte. Obec nemá prijatý vnútorný predpis, ktorý upravuje čerpanie prostriedkov sociálneho fondu.

3. Bilancia aktív a pasív

Aktíva a pasíva k 31.12.2014 sú uvedené v prehľadných tabuľkách Záverečného účtu obce a údaje v nich uvedené sú v súlade so Súvahou k 31.12.2014.

a) Pohľadávky obce :

Pohľadávky obce k 31.12.2014 sú vo výške	24.449,39 € z titulu:
• neuhradených odberateľských faktúr	100,00 €
• vodné	14.059,91 €
• vodné – byty	257,02 €
• stočné	4.569,75 €
• dane z nehnuteľnosti	5.948,37 €
• dane za psa.....	70,00 €
• miestneho poplatku za KO	1.122,21 €
• pohľadávky voči zamestnancom.....	23,52 €

b) Záväzky obce

Záväzky celkom k 31.12.2014 sú v súlade so všeobecne záväzným právnymi predpismi vo výške **177.812,64 €** z titulu:

• bankových úverov.....	155.672,12 €
• voči SF	503,65 €
• dodávateľských faktúr.....	2.255,20 €
• zamestnancov.....	9.196,58 €
• zúčtovania s orgánmi sociál. a zdrav. poistenia + daň	6.429,39 €

- ostatných záväzkov..... 3.755,70

4. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Celková výška záväzkov obce k 31.12.2014 z titulu posúdenia dlhu je v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V roku 2014 bol obci poskytnutý nový úver navýšením municipálneho úveru, ktorý bol prijatý v roku 2001 o sumu **32.363,49 €**, na krytie výdavkov na odstránenie následkov povodne. K navýšeniu úveru som nevypracovala Stanovisko, nakoľko som nemala informáciu o prijatí úveru. V roku 2014 zo štátneho rozpočtu boli obci poukázané prostriedky vo výške **35.282,50 €**, z toho na splatenie úveru bolo použitých len **25.997,22 €** a v roku 2015 vo výške **9.000,00 €**, z toho na splatenie úveru bolo použitých len **3.000,00 €**.

Neodporúčam v ďalšom období navyšovať municipálny úver, a to jednak z dôvodu netransparentnosti účelu a splácania na konkrétne aktivity a zároveň z titulu výšky úrokovej sadzby – **7,67 %**.

Obec okrem municipálneho úveru v roku 2013 prijala úver na rekonštrukciu nájomných obecných bytov vo výške **50.000,00 €** s mesačnými splátkami 850,00 €. V tejto súvislosti upozorňujem len na čiastočné využitie uvedených bytov, čo hodnotím ako neefektívne nakladanie s majetkom obce.

K 31.12.2014 bola **celková výška dlhu obce** z predchádzajúcich bankových úverov, ktorá sa započítava do celkovej sumy dlhu obce **155.672,12 €** a **ročné splátky istiny a úrokov** z týchto úverov boli **vo výške 47.246,75 €**.

Rozhodujúce ukazovatele pre posúdenie dlhu obce, pričom sa vychádza z celkových bežných príjmov obce za predchádzajúci rozpočtový rok, t. z. rok 2013, ktoré má obec vykázané vo výške **810.696,81 €**, vrátane príjmov na prenesené kompetencie štátnej správy a originálne kompetencie na úseku školstva, čo predstavuje významnú časť bežných príjmov obce.

Jednotlivé zákonné limity súvisiace s posudzovaním dlhu obce:

- **limit pre celkový dlh obce** - 60% bežných príjmov roka 2013 – **486.418,08 €**
- **limit pre ročné splátky, vrátane úrokov** - 25% bežných príjmov roka 2013 – **202.674,20 €**
- **limit pri prekročení, ktorého je potrebné orgánmi obce prijať opatrenia a splniť oznamovaciu povinnosť voči MF SR** - 50% bežných príjmov roka 2013 – **405.348,40 €**
- **limit pri prekročení, ktorého je potrebné orgánmi obce prijať opatrenia na zníženie dlhu a splniť oznamovaciu povinnosť voči MF SR** - 58% bežných príjmov roka 2013 – **470.204,14 €**

5. Poskytnutie dotácií z rozpočtu obce

Z rozpočtu obce boli v roku 2014 poskytnuté dotácie v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, v celkovej výške **16.255,21 €** v 2 prípadoch:

- ŠK Harichovce 15.170,69 €
- CVČ Spišská Nová Ves – záujmová činnosť detí 1.084,52 €

Dotácia pre CVČ Spišská Nová Ves bola poskytnutá v rozpore s VZN obce č. 25/2011, vrátane jeho dodatkov. Všetky poskytnuté dotácie boli zúčtované v plnej výške v termíne do 31.12.2014 v súlade s VZN č. 25/2011.

6. Podnikateľská činnosť

Obec Harichovce v priebehu roka 2014 ukončila svoju podnikateľskú činnosť s hospodárskym výsledkom – schodkom vo výške -755,91 €, ktorý nebol usporiadaný ku dňu skončenia podnikateľskej činnosti a schodok bol vykrytý z bežného rozpočtu obce.

C. ZÁVER

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami §16 odst.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy s výnimkou tých náležitostí, ktoré sa týkajú:

- hospodárenia príspevkových organizácií, nakoľko obec nemá zriadenú PO,
- prehľad o poskytnutých zárukách – obec v priebehu rozpočtového roka 2014 neposkytla záruky,
- plnenia programového rozpočtu – na základe rozhodnutia OZ obec na rok 2014 nemala prijatý rozpočet členený na programy.

Návrh záverečného účtu bol zverejnený pred jeho prerokovaním a schvaľovaním v Obecnom zastupiteľstve na úradnej tabuli v obci a to v čase od 11.6.2015 a bude do 26.6.2015, čím bude splnená povinnosť obce vyplývajúca s §9, ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16, ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Počas jeho zverejnenia do doby spracovania tohto stanoviska nebol zaevidovaný podnet, alebo pripomienka poslancov ani občanov k Návrhu záverečného účtu.

Riadna účtovná závierka a hospodárenie obce v čase spracovania tohto stanoviska bola v zmysle §9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení a §16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overená audítorom. Výrok audítora a správa audítora pre poslancov bude predmetom prerokovania na zasadnutí OZ spolu so Záverečným účtom a týmto Stanoviskom.

V zmysle §16, ods. 10 Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy s poukázaním na obsah tohto stanoviska v jednotlivých častiach

odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Harichovciach

schváliť

Záverečný účet Obce Harichovce za rok 2014

s výhradami z nasledovných dôvodov:

1. Zmeny rozpočtu vykonané starostom zmenili rozpočet obce na schodkový, čo nie je prípustné v zmysle zákona. Celové čerpanie rozpočtu v rozpore so zákonom. Odporúčam dočasne obmedziť možnosť vykonania zmien rozpočtu starostom a zaviesť pravidelnú kontrolu čerpania rozpočtu orgánmi obce.
Odporúčanie: prijať opatrenia a predložiť ich OZ.
2. Chybné účtovanie rezervného fondu, finančných operácií, úrokov a poplatkov banke. Z titulu chybného a nesprávneho účtovania obec vykázala schodkové hospodárenie za rok 2014. Do doby preukázania stabilizácie situácie odporúčam prehodnotiť dotačnú politiku obce a systém odmeňovania.
Odporúčanie: prijať opatrenia a predložiť ich OZ.
3. Celkové nedostatky pri spracovaní Návrhu Záverečného účtu.
Odporúčanie: prijať opatrenia a predložiť ich OZ.
4. Nedostatky v úverovej politike.
Odporúčanie: prijať opatrenia a predložiť ich OZ.
5. Neefektívne nakladanie s majetkom obce – byty.
Odporúčanie: prijať opatrenia a predložiť ich OZ.

Vzhľadom na uvedené výsledky hospodárenia obce za rok 2014 uvedené v Záverečnom účte, navrhujem zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2014 (po vylúčení položiek) vyjadrený v prílohe ZÚ vo výške 4.553,74 € odvieť do Rezervného fondu obce.

hlavná kontrolórka